

بررسی تجربی فرآیند گذر احتراق آشفته به انفجار

نگارش:

رسول قاسمی جوچیلی

استاد راهنمای: دکتر شعبان علیاری

استاد مشاور: دکتر ناصر شایگان

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد
در رشته مهندسی مکانیک-تبدیل انرژی

خردادماه ۱۳۹۰

الله

با سه تعالی

مدیریت تحصیلات تکمیلی

تعهد نامه اصالت اثر

اینجانب رسول قاسمی جوچیلی متعهد می شوم که مطالب مندرج در این پایان نامه حاصل کار پژوهشی اینجانب است و دستاوردهای پژوهشی دیگران که در این پژوهش از آن استفاده شده است، مطابق مقررات ارجاع و در فهرست منابع و مأخذ ذکر گردیده است. این پایان نامه قبل از احراز هیچ مدرک هم سطح یا بالاتر ارایه نشده است. در صورت اثبات تخلف (در هر زمان) مدرک تحصیلی صادر شده توسط دانشگاه از اعتبار ساقط خواهد شد.

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به دانشگاه شهید رجایی می باشد.

نام و نام خانوادگی دانشجو

امضاء

بررسی تجربی فرآیندگذار احتراق آشفته به انفجار

نگارش:

رسول قاسمی جوچیلی

استاد راهنمای: دکتر شعبان علیاری

استاد مشاور: دکتر ناصر شایگان

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد
در رشته مهندسی مکانیک-تبدیل انرژی

خردادماه ۱۳۹۰

۱۱/۹/۹۵۴۸ شماره:
۹۰/۳۲ تاریخ:
پوست:

پسخ

دانشگاه تربیت دبیر شید رجایی

صور تجلیل دفاع پایان نامه تحصیلی دوره کارشناسی ارشد

با تأییدات خداوند متعال و با استعانت از حضرت ولی عصر (عج) جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد آقای رسول قاسمی جوجبلی رئیس هندسه مکانیک - تبدیل انرژی تحت عنوان بررسی تحریب فرآیند گذر احتراق آشفته به انفجار، که در تاریخ ۹۰/۳/۱۰ با حضور هیأت محترم داوران در دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی برگزار گردید و نتیجه به شرح زیر اعلام گردید.

قبول (بادرجه بسیار خوب: امتیاز ۶۰-۷۰) دفاع مجدد مردود.

۱- عالی (۱۸-۲۰)

۲- بسیار خوب (۱۶-۱۷/۹۹)

۳- خوب (۱۴-۱۵/۹۹)

۴- قابل قبول (۱۲-۱۳/۹۹)

اعضاء	نام و نام خانوادگی	مرتبه علمی	امضاء
استاد راهنمای	دکتر شعبان علیاری	استادیار	
استاد مشاور	دکتر ناصر شایگان	استادیار	
استاد داور داخلی	دکتر کامران میینی	استادیار	
استاد داور خارجی	دکتر کوروش جواهرده	استادیار	
نایابنده تحصیلات تکمیلی	دکتر غلامحسن پایگانه	استادیار	

دکتر غلامحسن پایگانه

رئیس دانشگاه مهندسی مکانیک

تهران، لویزان، کد پستی: ۱۵۸۱۱-۱۶۷۸۸
صندوق پستی: ۱۶۷۸۵-۱۶۳
تلفن: ۰۲۹۷۰۰۶۰۰۹ فکس: ۰۲۹۷۰۰۳۲
Email: sru@sru.ac.ir
www.srttu.edu

تَعْدِيمُهُ

بَهْرَيْنِ هَيْ زَنْكِيمْ

پ در و مادرم بہ ماس فدا کاری هاشان

و یار و یاورم همسر میر بانم

قدرتانی و تشکر

با سپاس و حمد فراوان خداوند بزرگ و بلند مرتبه را که قلم و اندیشه را آفرید. اکنون که با لطف خداوند می توانم در چند خطی سپاسگزار کمک و زحمات بزرگوارانی باشم که مرا در انجام این پژوهش یاری نمودند، جا دارد از تلاش‌های استاد ارجمند آقای دکتر شعبان علیاری به خاطر راهنمایی‌ها و زحماتشان که در تمام مراحل پژوهش نهایت لطف و محبت خویش را شامل حال من کردند کمال تشکر و قدرانی را داشته باشم.

همچنین از استاد محترم آقای دکتر ناصر شایگان استاد مشاور این پژوهش، آقای دکتر مبینی مدیر گروه رشته تبدیل انرژی و نیز از آقایان مهندس آرمان، مهندس انصاری و مهندس میرزاوند که در مراحل ساخت و انجام آزمایشات مرا کمک نمودند تشکر می‌نمایم.

جا دارد از خانواده گرامیم، پدر، مادر و همسرم ، دوستان عزیزم به خصوص آقای امین مرادی و همکارانم در مدرسه امامت از جمله آقای قیداری و بهادری که مرا تشویق و حمایت نمودند و همه عزیزانی که مرا در انجام این پژوهش یاری نمودند نهایت تشکر و قدرانی داشته باشم. برای کلیه این بزرگواران آرزوی سلامتی و سر بلندی و توفیق روز افرون مسئلت می‌نمایم.

چکیده پایان نامه

هدف از این بررسی مطالعه تجربی اثر فاصله^۱ بین صفحات ارفیس^۲ و نسبت انسداد^۳ برپدیده گذر احتراق به انفجار^۴ در لوله هایی است که در بخشی از طول آنها صفحات ارفیس بکار رفته است. بدین منظور لوله انفجاری طراحی و ساخته شده است، طول لوله بکار رفته در این پژوهش ۳ متر و قطر داخلی آن ۱۰ سانتیمتر بوده ، مخلوط مورد آزمایش متان، اکسیژن و نیتروژن (با ترکیب ۲۵ درصد متان، ۵۰ درصد اکسیژن و ۲۵ درصد نیتروژن) است. همه آزمایشها در فشار و دمای محیط انجام شده است. آزمایشها در سه نسبت انسداد $BR = 0.40$ ، $BR = 0.60$ و $BR = 0.70$ صورت گرفته است. فاصله‌ی بین صفحات اورفیس نیز از $S=2\text{cm}$ تا $S=6\text{cm}$ تغییر می کند. جهت ایجاد جرقه از یک شمع الکتریکی در انتهای لوله استفاده شده است. جهت تعیین محل وقوع پدیده گذر احتراق به انفجار از صفحات دود اندود استفاده شده است.

نتایج نشان می دهند که واپستگی طول پیش از انفجار به فاصله بین موانع در نسبت های مختلف متفاوت است. در اکثر موارد با افزایش نسبت انسداد طول پیش از انفجار افزایش می یابد و میزان این افزایش در فواصل بین مانعی بزرگتر بیشتر است. همچنین در نسبت های انسداد پایین اثر فاصله بین موانع بر طول پیش از انفجار ناچیز می باشد.

واژه های کلیدی : احتراق، انفجار، آشفتگی، گذر .

1-Spacing
2- Orifice Plates
3- Blockage Ratio
4- Deflagration to Detonation Transition

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	فصل ۱ : طرح مسئله‌ی تحقیق
۲	۱-۱. مقدمه
۲	۱-۲. بیان مسئله تحقیق
۳	۱-۳. پرسش‌های تحقیق
۳	۱-۴. ضرورت و اهمیت تحقیق
۳	۱-۵. اهداف تحقیق
۴	۱-۶. سوالات یا فرضیه‌های تحقیق
۵	فصل ۲ : شناسایی فرایند گذر از احتراق به انفجار و پیشینه‌ی آن
۶	۲-۱. مقدمه
۷	۲-۲. شناسایی پدیده‌ی گذر احتراق به انفجار و عوامل تأثیر گذار بر آن
۷	۲-۲-۱. پدیده‌ی گذر احتراق آشفته به انفجار چیست؟
۹	۲-۲-۲. عوامل تأثیر گذار بر پدیده‌ی گذر احتراق آشفته به انفجار
۱۳	۲-۲-۳. مطالعات انجام شده در زمینه‌ی گذر احتراق به انفجار
۱۷	۲-۲-۴. مراحل پدیده‌ی گذر احتراق به انفجار
۱۸	۲-۳. شتاب گیری شعله در لوله‌ها
۱۸	۲-۳-۱. فرایند شتاب گیری شعله در لوله‌های صاف
۲۱	۲-۳-۲. طول پیش از انفجار
۲۲	۲-۴. شتاب گیری شعله در لوله‌های با مانع
۲۲	۲-۴-۱. فرایند شتاب گیری شعله در لوله‌های با مانع
۲۴	۲-۴-۲. مشخصات رژیم‌های پخش شعله
۲۷	۲-۵. آغاز انفجار
۲۷	۲-۵-۱. روش‌های مختلف آغاز پدیده‌ی انفجار
۲۹	۲-۵-۲. معیار آغاز انفجار در لوله‌های صاف
۳۱	۲-۵-۳. معیار آغاز انفجار در لوله‌های با مانع
۳۳	۲-۶. شرایط لازم برای وقوع گذر احتراق به انفجار
۳۶	فصل ۳ : مراحل طراحی و ساخت لوله انفجاری
۳۷	۳-۱. مقدمه
۳۷	۳-۲. تهیه نقشه لوله انفجاری
۳۸	۳-۳. مراحل ساخت لوله انفجاری

۴۸	۳-۴. نحوه انجام آزمایش
۵۰	فصل ۴ : نتایج حاصل از انجام آزمایشات
۵۱	۴-۱. مقدمه
۵۲	۴-۲. نتایج تأثیر فاصله‌ی بین موانع بر طول پیش از انفجار در هر نسبت انسداد به طور جداگانه
۵۴	۴-۳- نتایج بررسی تاثیرنسبت انسدادو فواصل بین مانعی بر طول پیش از انفجار
۵۵	فهرست مقالات ارایه شده
۵۶	مراجع

فهرست شکل ها

صفحه	عنوان
۶	شکل ۱-۲: شماتیکی از فرآیند پیچیده DDT
۷	شکل ۲-۲ : مراحلی از ایجاد فرایند DDT
۷	شکل ۳-۲ : تصویری از مراحل سوختن، گذر به انفجار و انتشار موج انفجار
۸	شکل ۴-۲ : شماتیکی از یک سیکل PDE
۹	شکل ۵-۲ : اثر نوع سوخت بر زمان وقوع DDT در شرایط یکسان
۱۰	شکل ۶-۲ : اثر نسبت هم ارزی بر زمان وقوع DDT
۱۰	شکل ۷-۲ : تأثیر قطر لوله و درصد سوخت موجود در هوا بر طول پیش از انفجار
۱۱	شکل ۸-۲ : زمان وقوع DDT در مخلوط هیدروژن-اکسیژن در فشار اولیه ۱۰۰ کیلو پاسکال
۱۱	شکل ۹-۲ : زمان وقوع DDT در مخلوط هیدروژن-اکسیژن در فشار اولیه ۶۲/۵ کیلو پاسکال
۱۳	شکل ۱۰-۲ : نمونه ای از مارپیچ شلکین
۱۴	شکل ۱۱-۲ : تصویری از فرایند (explosion in the explosion) در مخلوط هیدروژن و اکسیژن که با استفاده از روش عکسبرداری شیلرین گرفته شده است
۱۵	شکل ۱۲-۲ : تصویری از فرایند DDT در مخلوط هیدروژن - اکسیژن که با استفاده از روش عکسبرداری شیلرین گرفته شده است. فاصله ای زمانی بین قاب ها $5\mu\text{s}$ و فاصله ای بین علائم نشان داده شده در پایین ترین شکل 5cm می باشد.
۱۷	شکل ۱۳-۲ : عکس های شیلرین از مراحل اولیه ای پخش شعله در ترکیبات مختلف از $\text{H}_2\text{-air}$
۱۸	شکل ۱۴-۲ : شماتیک گسترش لایه ای مرزی در جلوی یک شعله ای شتاب دار. منحنی های $v(x)$ نشان دهنده توزیع کیفی سرعت جریان در جلوی شعله می باشند; SW نشان دهنده ای موج ضربه ای می باشد; $b.1$ لایه ای مرزی می باشد; Δ نشان دهنده ای ضخامت لایه ای مرزی در محل شعله می باشد; قسمت d جبهه ای شعله و لایه ای مرزی در سه لحظه ای متفاوت را نشان می دهد; منحنی $\Delta(x)$ نشان دهنده ای ضخامت لایه ای مرزی در موقعیت شعله به صورت تابعی از مکان می باشد.

- شکل ۱۵-۲ : عکس های پیاپی(فاصله ای زمانی بین عکس ها $ms / 10$ می باشد) که نشان دهنده ای نحوه ای رشد لایه ای مرزی در جلوی یک شعله ای شتابدار می باشد. شعله از چپ به راست در حرکت می باشد. سرعت در نوک شعله $320 m/s$ می باشد. لایه های مرزی در دیواره ای بالایی با رنگ تیره و در دیواره ای پایینی با رنگ روشن نشان داده شده است. زبری دیواره $1 mm$ می باشد. مخلوط مورد آزمایش، مخلوط استوکیومتری H_2-O_2 با فشار اولیه ای 0.6 بار می باشد.
- ۲۰ شکل ۱۶-۲ : فرایند پخش شعله در داخل یک لوله ای با مانع به قطر داخلی $80 mm$ و 0.6 BR= 0.10 . ترکیب H_2-air زمان پس از جرقه بر حسب ms در سمت راست نشان داده شده است.
- ۲۲ شکل ۱۷-۲ : فرایند پخش شعله در داخل یک لوله ای با مانع به قطر داخلی $80 mm$ و 0.6 BR= 0.70 . ترکیب H_2-air زمان پس از جرقه بر حسب ms در سمت راست نشان داده شده است.
- ۲۴ شکل ۱۸-۲ : نحوه وقوع احتراق آرام در ترکیب H_2-air 0.10 BR= در یک کانال با 0.6 شعله در ابتدا با سرعتی در حدود $m/s 100$ از قسمت میانی لوله حرکت کرده و بخشی از مواد را به صورت سوخته نشده ترک می کند. سپس شعله برگشته و مواد نسوخته را هم می سوزاند.
- ۲۵ شکل ۱۹-۲ : نحوه وقوع احتراق آشفته در ترکیب H_2-air 0.70 BR= در یک کانال با 0.6 شکل ۲۰-۲ : آغاز انفجار به واسطه ای انعکاس ماخ از دیواره ای بالایی. موج ضربه مربوط به یک شعله ای آشفته بوده که جلوتر از جبهه ای موج در حرکت بوده است. انعکاس از دیواره ای بالایی زمانی اتفاق افتاده که موج ضربه از مانع گذشته و وارد یک حجم بزرگتر شده است.
- ۲۷ شکل ۲۱-۲ : آغاز انفجار به واسطه ای برهم کنش بین امواج فشاری و جبهه ای شعله در نزدیکی لایه ای مرزی. نقطه ای آغاز موج انفجاری در عکس دوم در فاصله ای کمی از دیواره ای پایینی و در مرکز موج بیضی گون نشان داده شده می باشد.
- ۲۸ جدول ۱-۲ : نحوه ای ارتباط بین اندازه ای هندسی مشخصه ای L ، با اندازه ای سلول انفجاری λ
- ۳۱ شکل ۲۲-۲ : نتایج آزمایشاتی که در جدول ۱-۲ ارائه شده است.
- ۳۲ شکل ۱-۳ : شماتیکی از تجهیزات مورد نیاز آزمایش
- ۳۶ شکل ۲-۳ : فلنچ ۴ اینچ فشار قوی متصل به انتهای لوله
- ۳۷ شکل ۳-۳ : سه عدد لوله $1/2$ اینچ رزوه شده با طول 7 سانتی متر درطول لوله انفجاری
- ۳۸ شکل ۴-۳ : سه عدد شیرگازی فشار قوی $WOG 1000$ با سرشلنگی گازی روی لوله
- ۳۹ شکل ۵-۳ : نمونه ای از یک عدد فلنچ کور

٤٠ شکل ٦-٣ : شمع الکتریکی جهت ایجاد جرقه بسته شده روی فلنچ کور
٤٠ شکل ٧-٣ : یک عدد واشر لاستیکی ۳ میلی متری برای آبیندی
٤١ شکل ٨-٣ : کامل بسته شدن قسمت ابتدایی لوله در محل جرقه‌زنی
٤٢ شکل ٩-٣ : گیج خلاء استفاده شده در آزمایش
٤٣ شکل ١٠-٣ : قسمت انتهایی لوله که محل قرار گیری شیرهای کنترل گاز و گیج خلاء می‌باشد.
٤٤ شکل ١١-٣ : دو نمونه از صفحات اورفیس دار با نسبت انسداد متفاوت به کار رفته در آزمایشات
٤٥ شکل ١٢-٣ : نمونه‌ای از موائع فلزی آماده شده برای قرار گرفتن در داخل لوله
٤٥ شکل ١٣-٣ : نقطه سه گانه محل برخورد موج ضربه قائم بر سطح
٤٦ شکل ١٤-٣ : رد بدست آمده در آزمایش دنیسور تروشین
٤٦ شکل ١٥-٣ : صفحات دود انود شده جهت تعیین محل وقوع گذر احتراق به انفجار
٤٧ شکل ١٦-٣ : ترانسفورماتور و شمع جرقه زن استفاده شده در آزمایش
٤٨ شکل ١٧-٣ : لوله انفجاری قرار گرفته روی میز و همچنین فویل های دوده انود که روی آن قرار گرفته است.
٤٩ شکل ١٨-٣ : ثبت نقطه آغاز گذر احتراق به انفجار
٤٩ شکل ١٩-٣ : سلول های انفجاری بر روی صفحه دوداندود
٥٢ شکل ١-٤ : تغییرات طول پیش از انفجار بر حسب فاصله بین موائع در $BR=70\%$
٥٣ شکل ٢-٤ : تغییرات طول پیش از انفجار بر حسب فاصله بین موائع در $BR=60\%$
٥٣ شکل ٣-٤ : تغییرات طول پیش از انفجار بر حسب فاصله بین موائع در $BR=40\%$
٥٤ شکل ٤-٤ : تغییرات طول پیش از انفجار بر حسب نسبت انسداد و فاصله‌ی بین مانعی در ترکیب متان-اکسیژن-نیتروژن

فهرست علائم و اختصارات

Deflagration to Detonation Transition	DDT
Landau-Darrieus instability	L-D
سرعت محوری	$V(x)$
طول پیش از انفجار	x_D
فشار	P
قطر لوله	D
Richtmyer-Meshkov	R-M
Kelvin-Helmholtz	K-H
Chapman-Jouget	CJ
قطر روزنه‌ی تعبیه شده در مرکز مانع	d
اندازه‌ی سلول انفجاری	λ
فاصله‌ی بین موانع در کانال دور	S
نسبت انسداد	BR
اندازه‌ی مشخصه‌ی یک کانال	L
شتاب گیری شعله	FA
تعداد گونه‌های شیمیایی موجود در مخلوط	Ns
فاصله‌ی بین موانع	S
ثابت جهانی گازها(بر حسب J/kgmol-K)	R
زمان	t
تعداد واکنش‌ها	N_R

فصل ۱ : طرح مسئله‌ی تحقیق

در این فصل به ارائه‌ی یک نمای کلی از تحقیق صورت گرفته می‌پردازیم. مطالعات و تحقیقات فراوانی در زمینه‌ی گذر احتراق آشفته به انفجار و نحوه کنترل و به کارگیری آن در صنایع به خصوص صنعت هواپیما و پیشانش موتورهای انفجاری در حال انجام است.

مسئله‌ی اساسی در این پژوهش ساخت یک لوله انفجاری و ایجاد بستر مناسب جهت بررسی تجربی پدیده‌ی گذر احتراق به انفجار است.

باتوجه به تعداد اندک پژوهش‌های تجربی انجام یافته در زمینه‌ی پدیده‌ی گذر احتراق به انفجار در داخل کشور اهمیت انجام این پژوهش بیشتر آشکار می‌گردد.

در این پژوهش سعی بر این است که با امکانات موجود و علی‌رغم کمبود تجهیزات از قبیل فشارسنج‌های مناسب، اثر موانع بر پدیده‌ی گذر احتراق به انفجار بررسی گردد.

۱-۱. بیان مسئله تحقیق

امروزه استفاده از موج‌های انفجاری، خصوصاً استفاده از موج انفجار ناشی از پدیده‌ی گذر از احتراق به انفجار کاربردهای فراوانی یافته است.

در چند سال اخیر تحقیقات فراوانی در زمینه‌ی شناخت پدیده‌ی گذر از احتراق به انفجار، عوامل موثر بر آن و نحوه‌ی کنترل آن صورت گرفته است. هندسه مسیر جريان، نوع گاز، شرایط اولیه‌ی گاز و نسبت هم ارزی مخلوط بر محل وقوع این پدیده تاثیر دارند.

در این تحقیق سعی بر این است که به صورت تجربی اثر نسبت انسداد و فاصله بین صفحات اورفیس که در بخشی از لوله بکار رفته‌اند بر طول پیش از انفجار در مخلوط متان-اکسیژن- نیتروژن بررسی شود.

۲-۱. پرسش‌های تحقیق:

- آیا امکان استفاده از صفحات دوداندو جهت تعیین طول پیش از انفجار وجود دارد؟
- تغییر تعداد موانع به کار رفته در بخشی از لوله بر طول پیش از انفجار چه تاثیری می‌گذارد؟

- تغییر نسبت انسداد موانع بکار رفته در بخشی از طول، بر طول پیش از انفجار چه تاثیری می‌گذارد؟
- آیا می‌توان نسبت انسداد و فاصله بین موانعی یافت که منجر به طول پیش از انفجار حداقل گردد؟

۱-۳. ضرورت و اهمیت تحقیق:

در گذشته بررسی گسترش انفجار از یک منشاء احتراقی (DDT) برای اهداف ایمنی و جلوگیری از خسارات ناشی از انفجار در تاسیسات صنعتی صورت می‌گرفت. امروزه استفاده از موج‌های انفجاری، کاربردهای فراوان از جمله شکل‌دهی فلزات، جوشکاری انفجاری و رانش موتورهای انفجاری پالسی دارد. بنابراین بررسی روش‌های گوناگون تسهیل فرآیند گذر از احتراق به انفجار و در نتیجه کاهش طول لوله انفجاری از اهمیت زیادی برخوردار است.

۱-۴. اهداف تحقیق:

- ساخت لوله انفجاری جهت بررسی پدیده‌ی گذر احتراق به انفجار.
- بررسی اثر نسبت انسداد و فاصله بین صفحات اورفیس بر طول پیش از انفجار.

۱-۵. سوالات یا فرضیه‌های تخصصی:

- آیا از صفحات دوداندو دمی توان برای تعیین محل وقوع انفجار و ثبت سلولهای انفجاری استفاده نمود؟
- بررسی تجربی وجود محدوده‌ای از نسبت‌های انسداد و فاصله بین صفحات اورفیس که منجر به حداقل طول پیش از انفجار گردد.

فصل ۲ : شناسایی فرایند گذر احتراق آشفته به انفجار و پیشینه‌ی آن

۱-۲. مقدمه

در این فصل به منظور آشنای کلی با پدیده‌ی گذر احتراق آشفته به انفجار (DDT) به بررسی ویژگیهای مختلف آن خواهیم پرداخت. در بخش ۲-۲ به شناسایی کلی پدیده‌ی DDT پرداخته می‌شود. در قسمت‌های مختلف این بخش مطالعات انجام گرفته در زمینه‌ی DDT مورد بررسی قرار گرفته و در ادامه به عوامل تأثیر گذار بر پدیده پیچیده گذر احتراق به انفجار پرداخته شده و سپس در قسمت بعدی مراحل گذر احتراق آشفته به انفجار تشریح شده است. در قسمت ۳-۲ شتاب گیری شعله در لوله‌های صاف بررسی شده است که شامل تشریح فرایند شتاب گیری شعله و بررسی طول پیش از انفجار در لوله‌های صاف و عوامل موثر بر کاهش یا افزایش آن می‌باشد.

شتاب گیری شعله در لوله‌هایی که در آنها از موانع استفاده شده، در قسمت ۴-۲ مورد بررسی قرار گرفته است و این قسمت شامل تشریح فرایند شتاب گیری شعله در لوله‌های با مانع و تشریح رژیم‌های گوناگون پخش شعله در لوله‌های با مانع می‌باشد.

در بخش ۵-۲ پدیده‌ی آغاز انفجار بررسی شده و شامل تشریح روش‌های مختلف آغاز انفجار، معیارها و شرایط لازم برای آغاز انفجار در لوله‌های صاف و در لوله‌های با مانع می‌باشد. در بخش ۶-۲ شرایط کلی لازم برای شروع پدیده‌ی انفجار و وقوع DDT به طور اجمالی بیان شده است.

۲-۲. شناسایی پدیده‌ی گذر احتراق به انفجار و عوامل تأثیر گذار بر آن

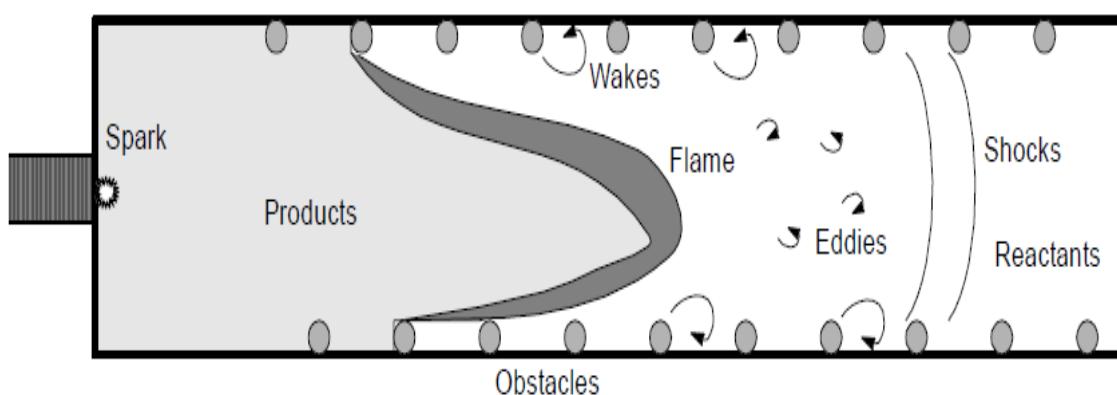
۲-۲-۱. پدیده گذر احتراق آشته به انفجار چیست؟

سرعت سوزش مادون صوت تحت شرایطی به سرعت سوزش مافق صوت تبدیل شده و موج احتراق به یک موج انفجاری تبدیل می‌گردد. در این فرآیند مقیاس‌های طولی و زمانی وسیعی وجود دارد و این فرآیند وابسته به نوع سوخت، زبری دیواره و وجود موانع در مسیر شعله و متغیرهای دیگر است. بنابراین فرآیند گذر از احتراق آشته به انفجار یک پدیده‌ی فیزیکی بسیار پیچیده بوده و مستلزم گذر از سه مرحله‌ی متوالی به شرح زیر است:

- ۱- تکامل سیر تحول جریان و شعله تا رسیدن به شرایط آغاز انفجار
- ۲- شکل گیری موج انفجاری
- ۳- انتشار موج انفجاری به وجود آمده در داخل مواد نسوخته

کanal هایی که در آنها از موانع استفاده شده است شرایط مناسبی را برای بررسی هر سه مرحله‌ی ذکر شده فراهم می‌آورند. شعله‌های آشته در کanal هایی با صفحات اورفیس معمولاً به سرعت های فرماحتوی رسیده و در صورتی که قطر داخلی لوله به اندازه‌ی مناسب باشد پدیده گذر احتراق به انفجار در آنها رخ می‌دهد.

در شکل ۲-۲ شماتیکی از فرآیند پیچیده گذر احتراق آشته به انفجار در یک لوله با صفحات اورفیس که با جرقه زنی در ابتدای لوله آغاز شده و در ادامه شتاب گیری شعله و ایجاد آشتفتگی بوسیله صفحات اورفیس و بوجود آمدن موج‌های ضربه‌ای نشان داده شده است [۱].

شکل ۲-۱: شماتیکی از فرآیند پیچیده DDT